

6.2.2014

Dnro

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Helsinki

Lausuntopyyntö OKM/85/040/2012

Lappeenrannan kaupungin lausunto lukiokoulutuksen yleisiä valtakunnallisia tavoitteita ja tuntijakoa valmistelleen työryhmän ehdotuksista

Työryhmä on raportissaan kuvannut lukiokoulutuksen kehittämispolkua, joka on johtanut lukio-opiskelun pirstaleisuuteen. Nykymuotoisten lukio-opintojen aikana opiskelijan saattaa olla vaikeaa hahmottaa kokonaisuuksia ja asiayhteyksiä eri oppiaineiden sisältöjen välillä. Lukiolaissa lukiokoulutukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää mm. edellä mainituista syistä olennaisia muutoksia lukio-opintojen rakenteeseen ja kurssisisältöihin.

Työryhmän tavoite yleissivistyksen vahvistamisesta sekä yleissivistyksen määrittelystä on oikeansuuntainen. Tavoitteet, joissa lukiokoulutuksen aikana opitaan tietoja ja erilaisia taitoja, jotka jäsentyvät kyvyksi ja motivaatioksi omaksua uusia tietoja ja taitoja sekä tahdoksi soveltaa niitä eettisesti kestäväällä tavalla, ovat kannatettavia. Asetusluonnoksen 2-5 §:ssä määritellyt tavoitteet vastaavat näkemystä tulevaisuudessa tarvittavasta yleissivistyksestä.

Tavoitteellisen työskentelyn, sinnikkyiden ja vastoinikäymisistä selviytymisen taidot lienee sisällytetty oppimaan oppimisen tai työskentelyn taitoihin. Valinnaisuuden ja monien valintamahdollisuuksien äärellä myös näiden taitojen omaksuminen on tärkeää. Ne saattavat tulevaisuudessa olla jopa niin tärkeitä taitoja, että ne kannattaisi kirjoittaa auki asetukseen.

Elinikäistä oppimista ja ohjausta sekä opiskeluympäristöä ja toimintakulttuuria koskevissa pykälissä 4 - 5 olevat "tulee" ilmaiset voinee korvata aktiivisemmilla muodoilla esim. Koulutus ohjaa, innostaa ja luo edellytyksiä, Lukio-opinnoissa hyödynnetään monipuolisesti opiskeluympäristöjä... Lukion toimintakulttuuri tukee... Opinnoissa tavoitellaan myönteistä asennetta... jne.

Työryhmän ehdotuksista vaihtoehdot A ja B antavat parhaat mahdollisuudet eheyttää ainejakoista opetusta ja lisätä opiskelijan kykyä hahmottaa kokonaisuuksia ja ymmärtää ilmiöitä.

Kasvatus- ja opetustoimi

Teemaopinnot ja ilmiöpohjainen tarkastelu antavat tilaa syventyä ja prosessoida asioita. Oppiaineiden ryhmittely opintokokonaisuuksiksi työryhmän esittämällä tavalla, opintoihin suuntaavat kurssit sekä syventävien opintojen vähimmäiskurssien määrä tarjoaa riittävän yleissivistyksen opiskelijoille.

Tuntijaon uudistuksen keskeisenä tavoitteena ei saa olla koulutuksellinen tasa-arvo sillä tavoin tulkittuna, että kurssitarjonta tulee olla yhtäläinen pienimmissäkin lukioissa. Olisi vastoin keskikokoisissa ja suurissa lukioissa opiskelevien opiskelijoiden enemmistön koulutuksellista tasa-arvoa, jos heillä ei olisi mahdollista painottaa opintojaan ja hyötyä monipuolisesta opetustarjonnasta. Pienten lukioiden opiskelijoiden mahdollisuutta päästä monipuolisen kurssitarjonnan äärelle tulee edistää digitaalisin keinoin.

Pakolliset aineet ja kurssit tulisi nimetä kaikille yhteisiksi aineiksi ja kursseiksi. Myös uskonnon ja terveystiedon oppiaineiden erityisasema tulisi ottaa tarkasteluun Jarkko Hautamäen lausumalla tavalla. Lukiolakia ei tule kuitenkaan avata muutoksille, jos se vaarantaa uudistetun tuntijaon suunnitellun voimaantuloaikataulun.

Lausunnon keskeinen sisältö

Lukiokoulutuksen tuntijakoa ja rakennetta on tarpeen muuttaa.

Asetusluonnoksen 2-5 §:ssä määritellyt tavoitteet vastaavat näkemystä tulevaisuuden yleissivistyksestä.

Oppimaan oppimisen ja työskentelytaitoihin sisältyvät tavoitteellisen työskentelyn, sinnikkyiden ja vastoinkäymisistä selviytymisen taidot tulisi kirjoittaa auki asetukseen.

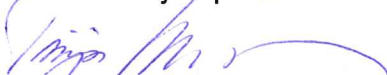
Asetusluonnoksen 4-5 § ”tulee” –ilmaisut voidaan poistaa ja muuttaa teksti aktiivimuotoon.

Työryhmän ehdotuksista vaihtoehdot A ja B antavat parhaat mahdollisuudet eheyttää ainejakoista opetusta ja lisätä opiskelijan kykyä hahmottaa kokonaisuuksia ja ymmärtää ilmiöitä.

Lukiolakia olisi tarpeen muuttaa eräiltä kohdin, mutta suunniteltua tuntijaon muutosaikataulua ei tule vaarantaa.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Kasvatus- ja opetustoimi

Tuija Willberg

Kasvatus- ja opetustoimenjohtaja